

MINISTARSTVO FINANCIJA CARINSKA UPRAVA

Status AEO u olakšavanju prekogranične trgovine

- Samanta Mazzi
- Maja Posavec Roić

Sadržaj:

- Uvod (povijest, vizija i misija AEO programa)
- Vrste AEO statusa
- Pogodnosti statusa za gospodarstvenike
- Kriteriji za odobravanje statusa
- Postupak prijave za AEO status
- AEO u RH i EU

Uvod

- Nova uloga carine:
  - PARTNERSTVO
  - SIGURNOST
  - JEDNOSTAVNOST
  - BRZINA
- WCO SAFE Framework of Standards (2005)
- **AEO PROGRAM**
  - Vizija – KONCEPT AEO PROGRAMA
  - Misija – CILJ AEO PROGRAMA

AEO Program

VIZIJA:

- Partnerstvo između carinskih tijela i AEO-a (pouzdanih poduzeća)

Izvor: Shutterstock

AEO Program - CILJEVI

Pružanje pogodnosti AEO-ima:

- Olakšavanje prekogranične trgovine
- Ubrzavanje protoka robe
- Jačanje sigurnosti
- Osiguravanje zakonite trgovine

Pogodnosti za carinu:

- Racionalizacija resursa
- Usmjeravanje fokusa na prekršitelje
- Manje, ali efektivnije kontrole
- Efikasnije upravljanje rizicima

Tko je AEO?

Gospodarski subjekt (GS), čl. 5. st. 5. CZU, koji:

- dobrovoljno ispunjava kriterije definirane carinskim zakonodavstvom EU
- usko surađuje s carinskim tijelima radi postizanja zajedničkog cilja, a to je zaštita opskrbnog lanca
- ima pravo na **povlastice** diljem EU
- je **pouzdan partner**

Vrste AEO odobrenja

- AEOC – AEO/CARINSKA POJEDNOSTAVLJENJA
- AEOS – AEO/SIGURNOST I ZAŠTITA

Pogodnosti za AEO-e

1. Izravne pogodnosti (propisane zakonodavstvom)

- Carinske olakšice

2. Neizravne pogodnosti

- Poslovne olakšice
- Financijske olakšice
- Globalne olakšice

Izravne pogodnosti za AEO-e

Pogodnost	AEOC	AEOS
Lakši pristup carinskim pojednostavnjenjima	X	
Manje fizičkih i dokumentarnih provjera - u vezi zaštite i sigurnosti - u vezi ostalog carinskog zakonodavstva	X	X
Prethodna obavijest u slučaju odabira za fizičku provjeru (u vezi zaštite i sigurnosti)		X
Prethodna obavijest u slučaju odabira za carinsku provjeru - u vezi zaštite i sigurnosti - u vezi ostalog carinskog zakonodavstva	X	X
Prioritetna obrada ako je AEO odabran za provjeru	X	X
Mogućnost zahtijevanja određenog mesta za carinsku provjeru	X	X
Neizravne pogodnosti	X	X
Uzajamno priznavanje s trećim zemljama		X

Tablica br. 1: Pogodnosti za AEO-e

Izravne pogodnosti za AEO-e

1. Lakši pristup carinskim pojednostavnjenjima – AEOC

- *status AEO uvjet za određeno pojednostavljenje/odobrenje*
- *neki kriteriji za određeno pojednostavljenje/odobrenje obuhvaćeni kriterijima za stjecanje statusa AEO-a*

➤ čl. 38. st. 5. CZU-a:

„u slučaju kada osoba traži određeno pojednostavljenje, a korisnik je odobrenja statusa AEOC-a, **carinska tijela ne preispituju one uvjete koji su već bili ispitani pri odobravanju statusa AEO-a.”**

Izravne pogodnosti za AEO-e

1. Lakši pristup carinskim pojednostavnjenjima – AEOC

a) Status AEOC uvjet za određeno pojednostavljenje/odobrenje:

- zajedničko osiguranje sa smanjenim iznosom za postojeće carinske dugove i davanja
(čl. 95. st. 3. CZU-a)
- centralizirano carinjenje
(čl. 179. st. 2. CZU-a)
- unos u evidenciju deklaranta s oslobođenjem od obveze podnošenja robe
(čl. 182. st. 3. CZU-a)
- samoprocjena
(čl. 185. CZU-a i čl. 151. DUCZU-a)

Izravne pogodnosti za AEO-e

1. Lakši pristup carinskim pojednostavnjenjima – AEOC

b) Neki kriteriji za pojednostavljenje/odobrenje obuhvaćeni kriterijima za AEO:

- carinski zastupnik pruža usluge u DČ različitoj od DČ poslovnog nastana (čl. 18. st. 3. CZU)
- odobrenje za pojednostavljenje povezano s vrijednošću robe u carinske svrhe (čl. 71. DUCZU)
- zajedničko osiguranje sa smanjenim iznosom/oslobođenjem polaganja osiguranja za moguća davanja (čl. 95. st. 2. CZU)
- odobrenje za uporabu privremeno zabranjenog zajedničkog osiguranja (čl. 96. st. 2. CZU)
- odobrenje mesta (za podnošenje robe) koje nije nadležni carinski ured (čl.115. DUCZU)
- odobrenje za uspostavu usluge redovitog brodskog prijevoza (čl. 120. DUCZU)
- ovlašteni izdavatelj (dokaz o car. statusu robe) (čl. 128. DUCZU)
- osoba ovlaštena za vaganje banana (čl. 155. DUCZU)
- odobrenje pojednostavljene carinske deklaracije (čl.145. DUCZU)
- odobrenje za unos u evidenciju deklaranta (čl. 150 DUCZU)
- ovlašteni primatelj (TIR) (čl. 187. DUCZU-a)
- odobrenje za pojednostavljenja u pogledu provoza (čl. 191. DUCZU)

Izravne pogodnosti za AEO-e

2. Manje fizičkih i dokumentarnih provjera – AEOS i AEOC

(čl. 38. st. 6. CZU i čl. 24. st. 1. DUCZU)

- U vezi zaštite i sigurnosti - AEOS
  - U vezi ostalog carinskog zakonodavstva - AEOC
-
- *Ovisno o ulozi i obvezama AEO-a u lancu opskrbe i procjeni kumulativnog rizika za pojedinu transakciju.*
-
- *Stupanj rizika varira ovisno o broju imatelja AEO statusa uključenih u transakciju, kao i o vrsti zastupanja u carinskom postupku.*

Izravne pogodnosti za AEO-e

3. Prethodna obavijest u slučaju odabira za provjeru robe

Ovisno o vrsti statusa:

- **fizička provjera robe - vezana uz zaštitu i sigurnost - AEOS**

(čl. 24. st. 2. DUCZU)

- **carinska (fizička) provjera robe**

- **vezana uz zaštitu i sigurnost – AEOS**
- **vezana uz carinsko zakonodavstvo - AEOC**

(čl. 38. st. 6. CZU i čl. 24. st. 3. DUCZU)

➤ logistička prednost: planiranje prijevoza i logistike, smanjenje troškova

Izravne pogodnosti za AEO-e

4. Prioritetna obrada AEO pošiljaka odabralih za provjeru – AELOC i AEOS

➤ logistička prednost:

AEO ostvaruje **pogodnost prioritetne obrade**
u slučaju odabira pošiljki za fizičke i dokumentarne provjere

(čl. 24. st. 4. prvi podst. DUCZU)

Izravne pogodnosti za AEO-e

5. Mogućnost zahtijevanja određenog mesta za carinsku provjeru

- AELOC i AEOS

- „na zahtjev AEO-a, provjere se mogu provoditi na mjestu koje nije mjesto na kojem se roba podnosi carini”.
(čl. 24. st. 4. drugi podst. DUCZU)

➤ logistička prednost:

AEO ostvaruje **pogodnost carinske provjere na odabranom mjestu**

- ubrzavanje postupka i smanjenje troškova

Izravne pogodnosti za AEO-e

6. Zakonske pogodnosti u izvozu – AEOS ili AEOS/AEOC

- **Uzajamno priznavanje s 3. zemljama - MRA (Mutual Recognition Agreement)**

- ostvarivanje recipročnih pogodnosti AEO programa u 3. zemljama
- sporazumi EU s 3. zemljama o uzajamnom priznavanju AEO certifikata
(Švicarska, Norveška, Andora, Japan, SAD, Kina, Ujedinjeno Kraljevstvo)

Pregovori u tijeku ili pripremi i s ostalim značajnim zemljama u robnoj razmjeni

(Kanada, Zemlje zapadnog Balkana, Maroko, Hong Kong, Ukrajina, Moldavija, Gruzija, Rusija)

➤ strateška prednost:

- manje provjera (sigurnost i zaštita), prioritetna obrada kod carinjenja, recipročne pogodnosti AEO programa.

Neizravne pogodnosti za AEO-e

- **Poslovne**

- Status sigurnog i pouzdanog poslovnog partnera – ugled tvrtke
- Visok stupanj kontrole i planiranja poslovanja – učinkovitost poslovanja
- Bolji odnos s carinskim i ostalim državnim tijelima
- Zadovoljstvo i lojalnost klijenata – nove poslovne prilike

- **Financijske**

- Racionalizacija resursa
- Sigurnije poslovanje – redukcija rizika - manje penalizacije
- Brži protok robe – prioritetna obrada
- Olakšano provođenje carinskih formalnosti
- Niži operativni troškovi

- **Globalne**

- Recipročne pogodnosti AEO statusa i u 3. zemljama
- Međunarodno prepoznat certifikat izvrsnosti – nove poslovne prilike

Tko može postati AEO (čl.38(1)CZU)

- Gospodarski subjekt (čl.5(12) CZU):
- **osoba (čl. 5(11) CZU koja je tijekom svojeg poslovanja uključena u aktivnosti koje pokriva carinsko zakonodavstvo:**

- **s „poslovnim nastanom u Uniji” - sa sjedištem/prebivalištem na području EU**

Formalna provjera zahtjeva

- EORI broj
- poslovni nastan na carinskom području Unije
- podnositelju zahtjeva nije tijekom trogodišnjeg razdoblja koje je prethodilo podnošenju zahtjeva poništen ili opozvan status AEO-a

Uvjeti i kriteriji za AEO status

Uvjeti i kriteriji	AEOC	AEOS
<i>gospodarski subjekt</i>	X	X
<i>poslovni nastan u Uniji</i>	X	X
sukladnost s propisima	X	X
zadovoljavajući sustav upravljanja evidencijama	X	X
financijska solventnost	X	X
praktično znanje ili stručne kvalifikacije	X	
standardi sigurnost i zaštite		X

Uvjeti i kriteriji za AEO status

1. Sukladnost s propisima

- Teži i ponovljeni prekršaji u protekle 3 godine:
  - u vezi s **carinskim zakonodavstvom ili poreznim pravilima**
  - **povezani s gospodarskim aktivnostima podnositelja zahtjeva**
    - Podnositelj zahtjeva
    - Zaposlenici koji upravljaju poslovanjem
    - Osoba zadužena za carinska pitanja

Uvjeti i kriteriji za AEO status

2. Zadovoljavajući sustav upravljanja evidencijama

- Računovodstveni sustav koji omogućuje kontrolni slijed
- Carinske evidencije povezane s računovodstvenim sustavom
- Carina ima pristup računovodstvenom sustavu
- Sustav razlikovanja EU od ne-EU robe (osim AEOS)
- Odgovarajuća upravna organizacija i sustav unutarnje kontrole
- Upravljanje dozvolama
- Postupci za arhiviranje i zaštitu podataka
- Informiranost zaposlenika o potrebi obavještavanja carine
- Sigurnosne mjere za zaštitu informacijskog sustava

Uvjeti i kriteriji za AEO status

3. Financijska solventnost

- Podnositelj zahtjeva nije u stečajnom postupku
- Uredno ispunjava financijske obveze u protekle 3 god (carina, PDV i druge pristojbe vezane uz uvoz ili izvoz robe)
- Financijska solventnost za ispunjavanje svojih obaveza
- Nema negativnu neto imovinu
(osim ako raspolaze dovoljnim sredstvima da je može pokriti)

Uvjeti i kriteriji za AEO status

4. Praktično znanje ili stručne kvalifikacije (AEOC)

➤ Podnositelj zahtjeva ili zaposlenik zadužen za carinska pitanja može dokazati :

- praktično iskustvo u carinskim pitanjima od najmanje tri godine;

ILI:

- osposobljavanje u području carinskog zakonodavstva

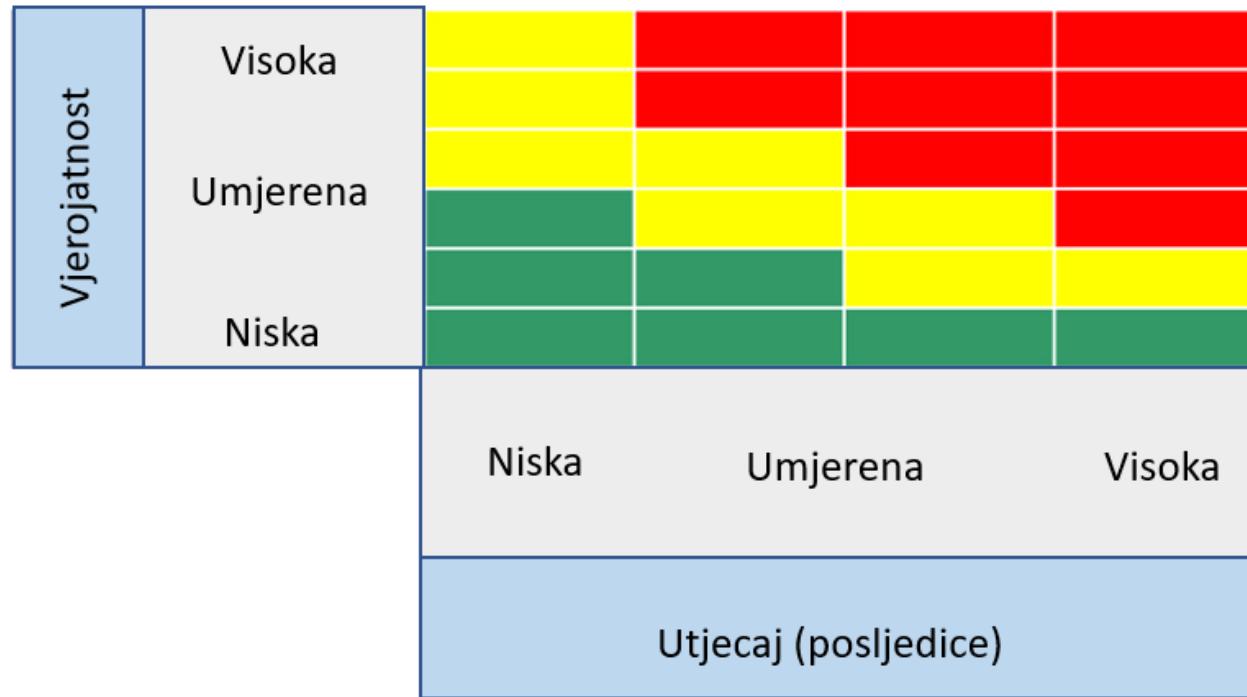
Uvjeti i kriteriji za AEO status

5. Standardi sigurnosti i zaštite (AEOS)

- Samoprocjena prijetnje
- Sigurnost objekata i kontrola pristupa
- Sigurnost robe
- Sigurnost zaposlenika
- Sigurnost odabira poslovnih partnera
- Sviest o sigurnosti
- Imenovanje osobe za kontakt

„Compact model“ - matrica procjene rizika

„Compact model“ - koraci

Izvor: AEO e-book, European Commission - ec.europa.eu

Postupak prijave za status AEO

Podnošenje zahtjeva i Upitnika

Formalna provjera

Odluka o (ne)prihvaćanju

Sadržajna provjera

**Odluka o odobravanju
statusa/odbijanju zahtjeva**

Praćenje i ponovna procjena

Suspenzija i opoziv

Nadležno tijelo

Ministarstvo financija

Carinska uprava

Središnji ured

Alexandera von Humboldta 4a

10 000 Zagreb

e-mail: aeo@carina.hr

Priprema prije podnošenja zahtjeva

KONTROLA POSLOVANJA

- jasna vizija, misija i strategija djelatnosti, posebno u odnosu/s utjecajem na međunarodni opskrbni lanac
- provedene odgovarajuće organizacijske mjere
- sustav odgovarajućih unutarnjih kontrola
- sustav evaluacije koji vodi do prilagodbe i poboljšanja organizacijskog ustroja i procedura, kada je to potrebno.

Priprema prije podnošenja zahtjeva

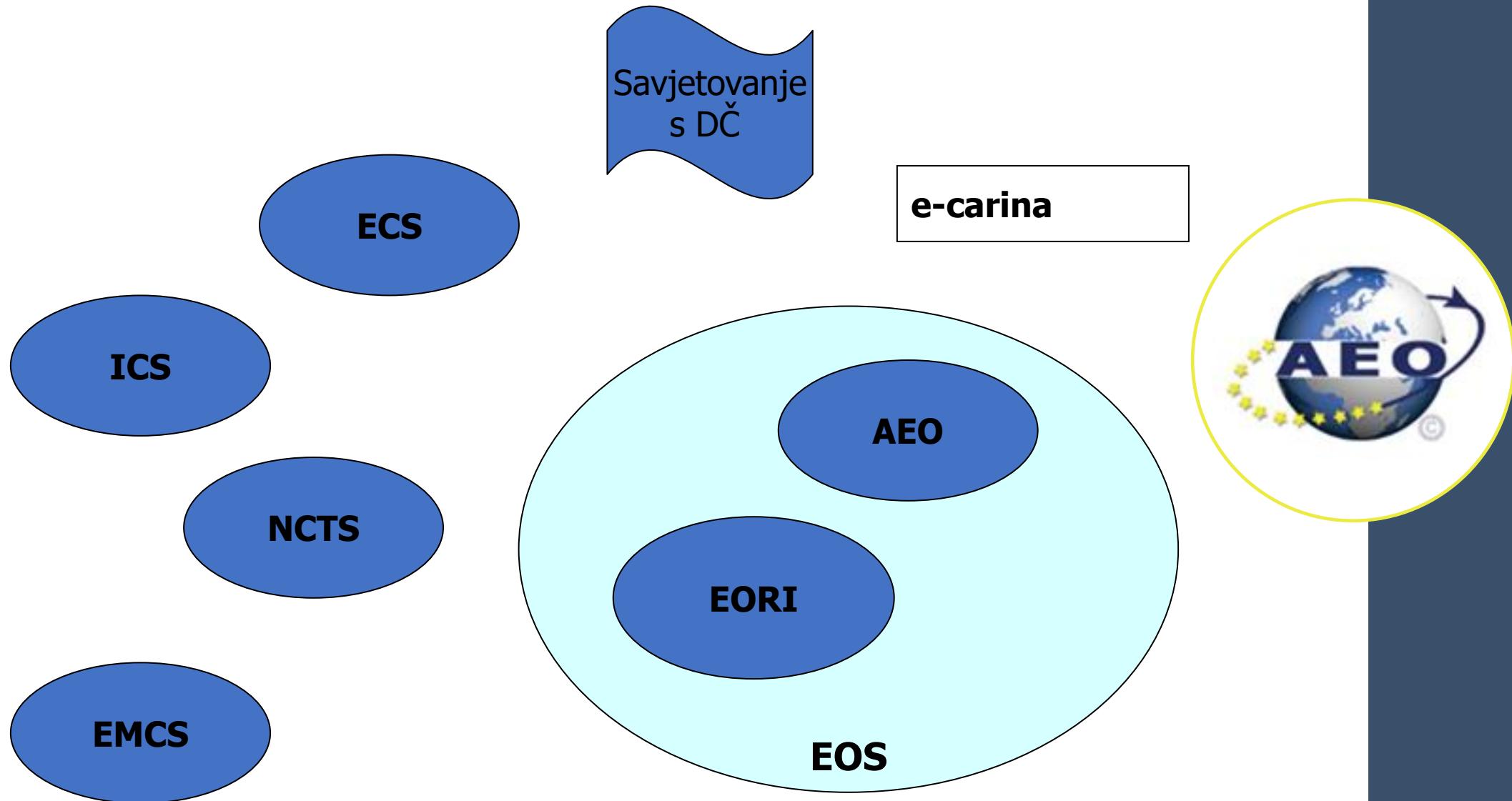
1. ISHOĐENJE EORI BROJA

2. PRISTUP TRADER PORTALU

3. ALAT ZA POMOĆ U STRUKTURIRANJU PRIPREME
Upitnik za samoocjenu (SAQ)

EOS sustav

Priprema za podnošenje zahtjeva

Zahtjev za odobrenje statusa AEO s propisanim prilozima podnosi se putem:

- **eAEO portala za gospodarstvenike (Trader Portal)**
<https://customs.ec.europa.eu/gtp/>

Za pristup eAEO portalu:

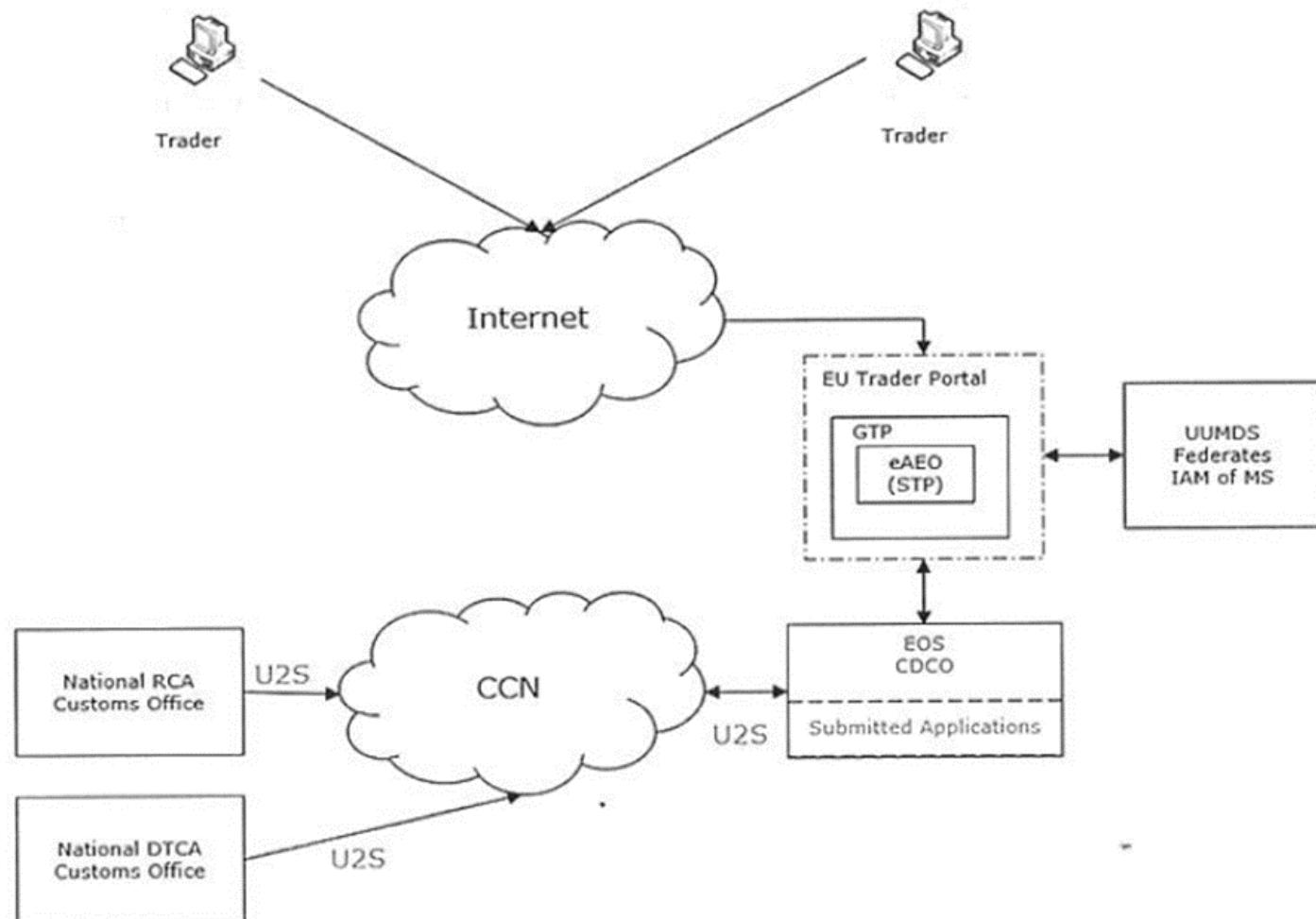
- Potrebno registrirati tvrtku u G2B sustav CU
- Kontakt osobi za AEO dodijeliti korisnički račun

Online tečaj za korištenje eAEO portala:

- https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview/ucc-elearning-programme_en

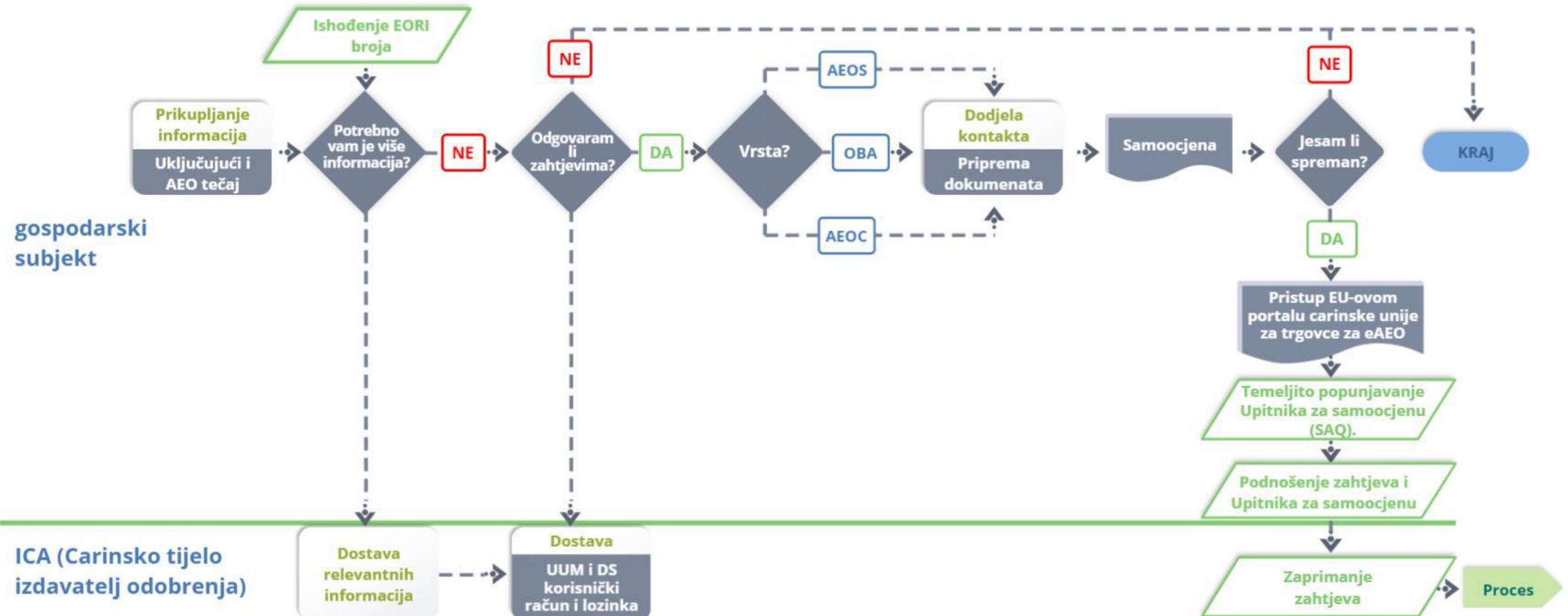

AEO IT sustav - dijagram

Izvor: CZU – EU-ov portal carinske unije za trgovce za eAEO

Postupak podnošenja zahtjeva za status AEO - prikaz

Izvor: CZU – EU-ov portal carinske unije za trgovce za eAEO

Postupak odobravanja statusa - ROKOVI

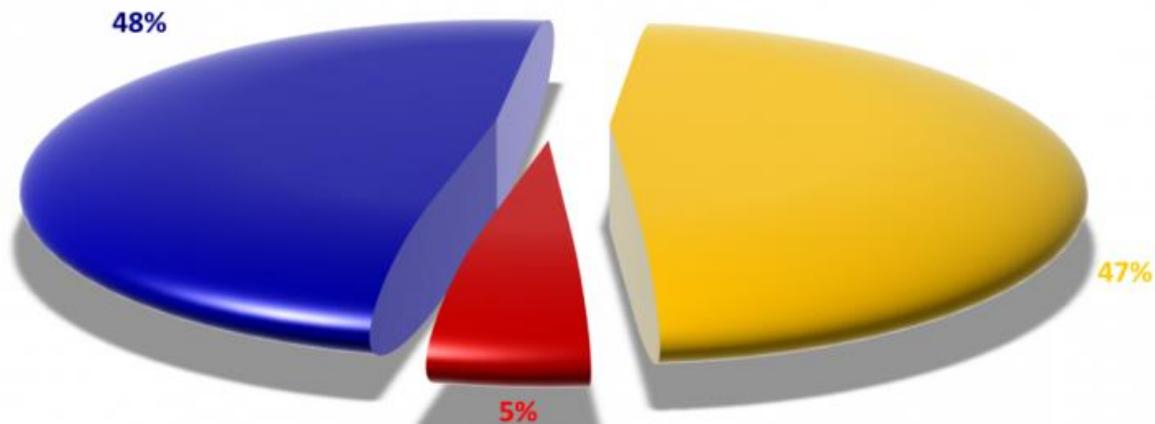
- 120 KD od dana primitka zahtjeva:
  - + 60 KD kad CU ne može izdati potvrdu u roku
  - + 30 KD kad rezultati kontrole upućuju na odbijanje zahtjeva (pravo na saslušanje)
- X dana kad zatraži podnositelj zahtjeva

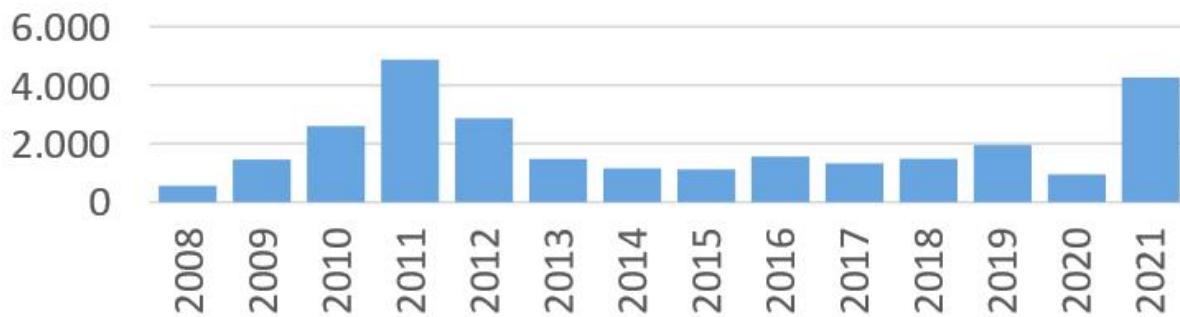
■ AEOC: 12943

■ AEOS: 1336

■ AEOF: 13377

Issued AEO Auth. per year

AEO u Hrvatskoj

- 59 zahtjeva
- 40 AEO odobrenja:
  - 30 AEOC
  - 1 AEOS
  - 9 AEOC/AEOS

(Podaci do 15/9/2021)

Više informacija

- <https://carina.gov.hr/pristup-informacijama/propisi-i-sporazumi/carinsko-zakonodavstvo/upute-3514/sigurnost-i-zastita/aeo-ovlasteni-gospodarski-subjekti/2491>
- https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/customs-security/aeo-authorised-economic-operator_en
- https://ec.europa.eu/taxation_customs/aeo-elearning-material_en

Hvala na pažnji.

AEO TIM CURH
e-mail: aeo@carina.hr